

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فارسی

سوم دبستان

بخوانیم

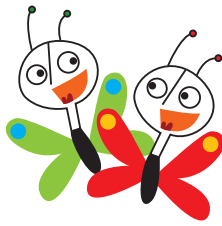
۱۳۹۱

امامِ مهربان

فهرست

- ۲ ..... درس اول: بهترین سرآغاز ●
۶ ..... شعر: به نام خدا (محمود پور وهاب) ●

فصل اول (نهادها)

- ۸ ..... درس دوم: لبخند نقاشی‌ها ●
۱۴ ..... درس سوم: نماینده‌ی کلاس ●
۲۰ ..... شعر: پدربزرگ (ناصر کشاورز) ●
۲۱ ..... درس چهارم: بچه‌های کانون ●
۲۸ ..... روان‌خوانی: قوی‌ترین پرنده‌ی دنیا ●

فصل دوم (بهداشت)

- ۳۳ ..... درس پنجم: ما فقط یک کره‌ی زمین داریم ●
۴۱ ..... شعر: مهربان، مثل آفتاب (محمدرضا سنگری) ●
۴۲ ..... درس ششم: حرف‌های یک نقاشی ●
۴۸ ..... روان‌خوانی: درخت ●

فصل سوم (اخلاق فردی و اجتماعی)

- ۵۲ ..... درس هفتم: خود را دست کم نگیریم ●
۵۷ ..... شعر: آزاد ●
۵۸ ..... درس هشتم: فداکاران ●
۶۵ ..... درس نهم: فکر روشن ●
۷۰ ..... شعر: روز پدر (مهری ماهوتی) ●
۷۱ ..... درس دهم: اتوبوس ●
۷۷ ..... روان‌خوانی: مالت را محکم نگاهدار ●

فصل چهارم (دانش و دانشمندان)

- ۸۱ ..... درس یازدهم: پرواز ●
۸۷ ..... شعر: هواپیما (اسدالله شعبانی) ●
۸۸ ..... درس دوازدهم: سلام، آقای بل ●
۹۴ ..... روان‌خوانی: پیرمرد دانا ●

فصل پنجم (دینی)

- ۹۸..... درس سیزدهم: بهترین خاطره
- ۱۰۵..... شعر: آسمان، آب، زمین (ناصر کشاورز)
- ۱۰۶..... درس چهاردهم: امام و پروانه‌ها
- ۱۱۲..... درس پانزدهم: روز زیبای زندگی
- ۱۱۸..... شعر: نماز (محمدجواد محبت)
- ۱۱۹..... روان‌خوانی: مروارید

فصل ششم (ملی و میهنی)

- ۱۲۳..... درس شانزدهم: ای ایران، ای وطن من
- ۱۲۹..... درس هفدهم: آزاد
- ۱۳۲..... شعر: خانه‌ی عزیز من (کبری هاشمی)
- ۱۳۳..... روان‌خوانی: معلم فلسطینی

فصل هفتم (طبیعت)

- ۱۳۷..... درس هجدهم: کوه نوردی
- ۱۴۳..... درس نوزدهم: اگر جنگل نباشد
- ۱۵۰..... شعر: چهار فصل (نسرین صمصامی)
- ۱۵۲..... روان‌خوانی: جشن نیکوکاری

فصل هشتم (هنر و ادب)

- ۱۵۴..... درس بیستم: خارکن و حاتم طایی
- ۱۶۰..... درس بیست و یکم: آزاد
- ۱۶۳..... شعر: میازار موری که دانه کش است (سعدی)
- ۱۶۴..... درس بیست و دوم: مداد رنگی‌ها
- ۱۷۰..... روان‌خوانی: مشق مورچه
- ۱۷۲..... نیایش

سخنی با شما آموزگاران محترم

خدا را سپاس می‌گوییم که به ما توفیق داد تا کار تهیه و تولید کتاب‌های فارسی (بخوانیم و بنویسیم) و مواد کمک آموزشی آن‌ها را براساس آخرین دستاوردهای آموزشی به انجام برسانیم. امیدواریم که ره‌آورد آموزش این کتاب‌ها، بهبود کیفی، رشد و اعتلای آموزش باشد و همت بلند و تلاش شما معلمان ارجمند و سخت‌کوش، افق‌های تازه‌ای را فراروی نسل دانش‌آموز ما بگشاید.

اکنون برای اجرای بهتر آموزش، توجه شما آموزگاران عزیز را به نکات زیر جلب می‌کنیم.

۱- در برنامه‌ی آموزش زبان فارسی به هر چهار مهارت زبانی، یعنی گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن به یک میزان توجه شده است. به همین دلیل، درس فارسی شامل دو کتاب **بخوانیم و بنویسیم** است که اهمیت هیچ‌یک کمتر از دیگری نیست. بنابراین برای تدریس هر دو کتاب، توجه و دقت یکسان لازم است.

۲- با توجه به این که تمرین رونویسی برای خط‌تحریری در کتاب **بنویسیم** پیش‌بینی شده است، به تهیه‌ی دفتر مشق یا دادن مشق اضافی به دانش‌آموزان نیازی نیست. با این حال، در صورتی که همکاران ارجمند لازم بدانند، برای فعالیت‌های خوش‌نویسی و املا می‌توانند دفتر اضافی در نظر بگیرند.

۳- برای بهتر شدن خط‌دانش‌آموزان، از دو نوع خط در این کتاب‌ها استفاده شده است؛ یکی خط خواندن و دیگری خط نوشتن. خط خواندن همان خطی است که در کتاب‌ها و روزنامه‌ها از آن استفاده می‌شود. دانش‌آموز دست کم در کتاب‌هایی که برای ساعت کتاب‌خوانی منظور شده و در انتهای همین کتاب معرفی شده‌اند، با خط خواندن سر و کار دارد اما خط نوشتن خطی است که متن درس‌ها به آن خط نوشته شده و لازم است دانش‌آموز در نوشتن آن مهارت پیدا کند. برای نوشتن خط تحریری به آموزش جداگانه نیازی نیست بلکه تمرین عملی دانش‌آموز و به عبارت بهتر، رونویسی از کتاب برای آن کافی است.

۴- باید توجه داشت که به تناسب رشد و توسعه‌ی تعلیم و تربیت و طراح‌ی شیوه‌های تدریس نوین باید از روش‌هایی مثل هم‌یاری، تلفیقی، بحث‌گروهی و ... استفاده شود (ر.ک. راهنمای معلم). مهم آن است که از خود دانش‌آموزان بیش از همه در جریان یاددهی - یادگیری استفاده شود و از دادن پاسخ‌های یک‌نواخت، قالبی و کلیشه‌ای پرهیز گردد تا دانش‌آموزان بیش از پیش به سوی تفکر و خلاقیت حرکت کنند. در چنین شیوه‌ای که گاه پاسخ‌های همه‌ی دانش‌آموزان یکسان نیست. همکاران محترم خود بهتر می‌دانند که براساس تفاوت‌های فردی نباید انتظار پاسخ‌های قالبی و یکسان از دانش‌آموزان داشت

بلکه باید کوشید تا میدان مناسبی برای تفکر و خلاقیت آنان فراهم گردد. این موضوع به دانش‌آموزان امکان می‌دهد به شیوه‌های ابداعی و خلاق بیندیشند.

۵- لازم است معلمان گرامی، خانواده‌ها را نیز با این دو کتاب و روش‌های آموزش آن‌ها آشنا سازند تا هماهنگی آموزشی بین خانه و مدرسه ایجاد شود.

۶- از آموزگاران محترم درخواست می‌شود قبل از تدریس کتاب، حتماً کتاب راهنمای معلم را به دقت مطالعه کنند.

۷- در ارزش‌یابی مستمر هر چهار مهارت، در طول سال تحصیلی، به یک میزان توجه شود تا ارزش آن‌ها به یک نسبت حفظ گردد.

۸- درس هفدهم و بیست و یکم این کتاب با عنوان «آزاد» در اختیار معلم و دانش‌آموز است تا براساس نیازها و ضرورت‌ها، فرهنگ محلی و ذوق و مشارکت معلم و دانش‌آموز نوشته شود.

۹- متن‌های روان‌خوانی که در بخش آخر هر فصل منظور شده است، فقط برای تقویت مهارت خواندن دانش‌آموزان و به منظور لذت بردن از مطالعه است؛ بنابراین املا، رونویسی، تمرین، پرسش امتحانی و ... از این متن‌ها به عمل نمی‌آید.

۱۰- فعالیت‌های کتاب بخوانیم فقط به منظور بحث و گفت‌وگو و تقویت مهارت‌های دانش‌آموزان است و به نوشتن پاسخ آن‌ها در کتاب نیازی نیست.

۱۱- در پایان سؤالات بخشی از تمرین‌ها، شماره‌ای آمده است که نشان می‌دهد معلم می‌تواند سؤال‌های دیگری نیز مطرح کند.

۱۲- در این کتاب به مفاهیم درس‌های دیگر مانند علوم، دینی، هنر، ریاضی و تربیت‌بدنی نیز توجه شده است. به این ویژگی رویکرد تلفیقی می‌گویند.

این کتاب، سال ۱۳۸۸ در شورای برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی و کارگروه ویژه‌ی دوره‌ی ابتدایی گروه زبان و ادبیات فارسی، بازنگری شده است. از همه‌ی آموزگاران، کارشناسان و صاحب‌نظران شورا، که ما را همراهی کرده‌اند، سپاس‌گزاریم.

رهنمودهای سازنده و راه‌گشای شما معلمان فرهیخته، چراغ راه ما و کمال‌بخش کار ما خواهد بود.